

Program, den 10 april

- Inflygning
- Läslogsreflektioner
- Analysen av föreställningskartorna

Fika

- Diskussionskarusell
- Introduktion till organisation och skolkultur

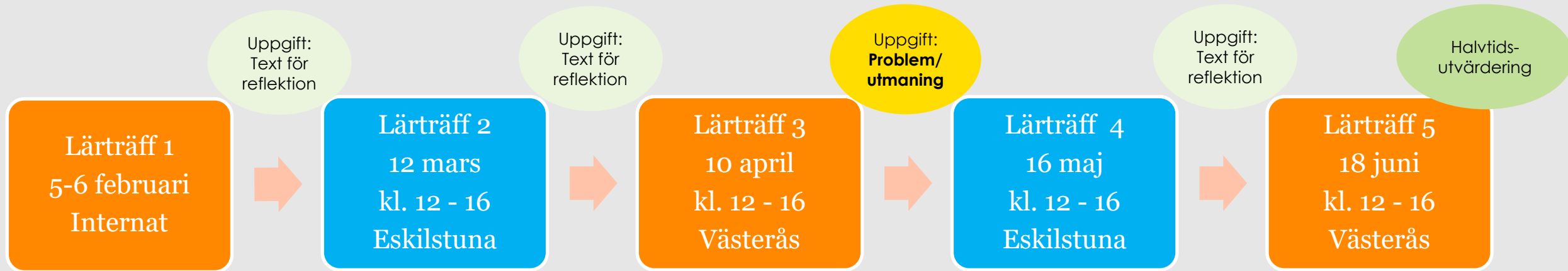
En person som
haft betydelse
för mitt yrkesval

En plats där jag hämtar kraft

Något jag är **bra**
på i mitt yrke

Anledning till att jag
valt att vara **rektor**

Lärprocessen 2024

Grupp 1: **Stina**, Jinan, och Malin, Tove i R2-141

Grupp 2: **Linda**, Anette, Anna-Karin, Annica och Mattias

Grupp 3: **Cecilia**, Anton, Lena och Annelie i R2-043

Jennifer, Linda och Cecilia är samtalsledare!

- Utse en som tar anteckningar (stolpar) innan ni börjar.
- Anteckningarna lämnas till Max.

Samtal i grupper

1. Gå laget runt: Låt var och en läsa upp ett citat ur sin läslogg.
2. När alla har läst bestämmer ni er för vilket citat som ni vill börja samtala om.
3. Den som vars citat ni väljer får inleda med att redogöra för sina reflektioner och frågor.
4. Därefter får andra i gruppen komma in med inspel och tankar. Samtalsledaren fördelar ordet.
5. Därefter väljer ni ett annat citat.
6. Ni kommer sannolikt inte hinna ta upp alla citat, men försök att fördela tiden så att ni hinner med ett par stycken.

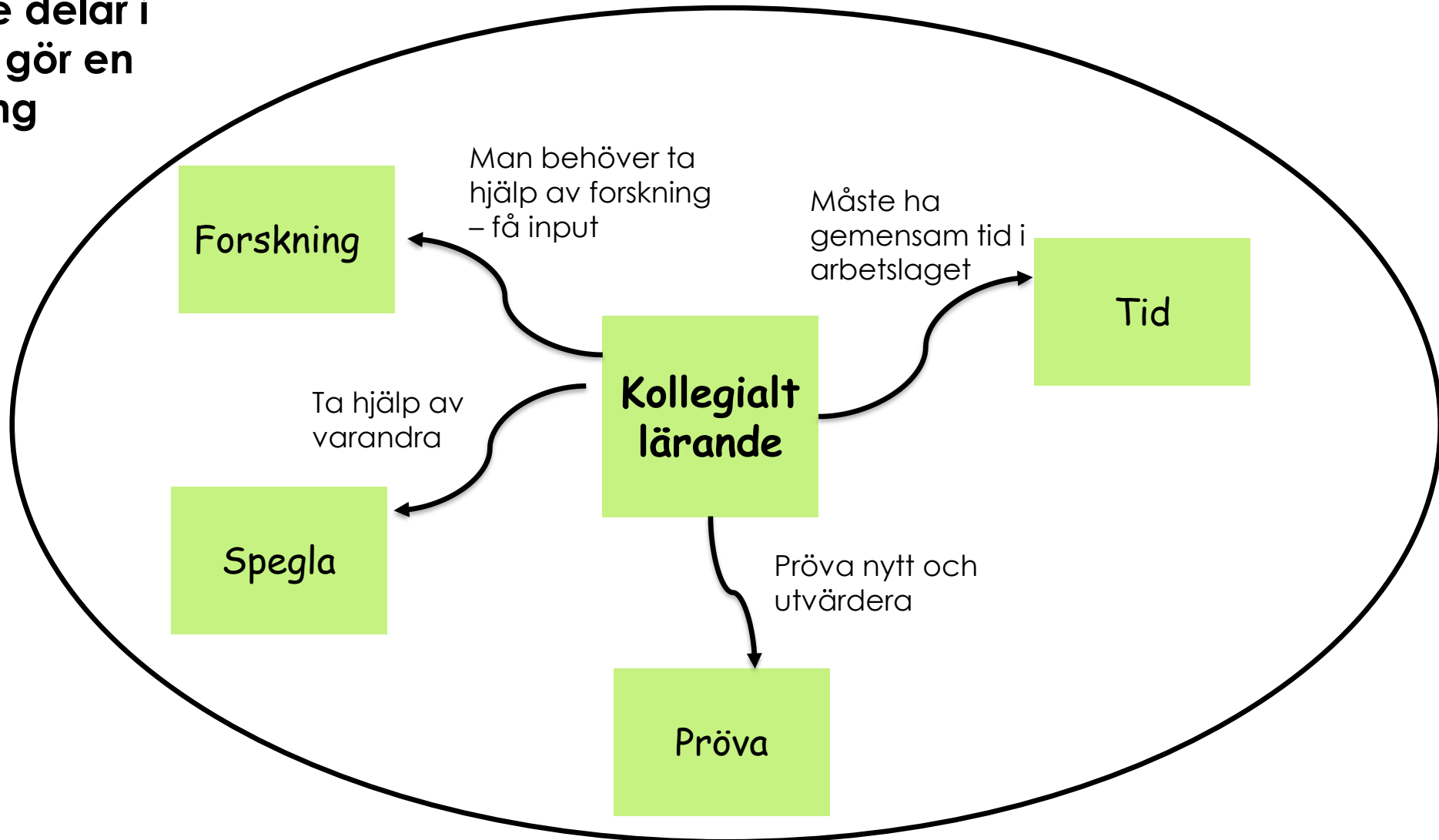
Olika sätt att analysera föreställningskartor

Frågan:

Vilka är dina viktigaste lärdomar om betydelsen av, och förutsättningar för, rektors pedagogiska ledarskap i förskola och/eller skola?

Koncentrera analysen på framträdande delar i kartorna och gör en helhetstolkning

Kollegialt lärande, kopplat till:

- **Forskning:** "man behöver ta hjälp av forskning – få input" (stöd)
- **Spegling:** "ta hjälp av andra" (metod/kollegialt stöd)
- **Utvärdera:** "pröva nytt och utvärdera" (praktisera lärdomar)
- **Tid:** "Man måste ha gemensam tid i arbetslaget" (förutsättning)

Exempel på frågor/konsekvenser att jobba vidare med i verksamheten:

- Hur kan vi ta del av forskning som är relevant för vårt utvecklingsarbete (litteratur, föreläsningar, film, samverkan med forskare etc)?
- Vad har vi för tid att använda till kollegialt lärande? Hur kan vi skapa nödvändigt utrymme?
- Hur gör vi verkstad av lärdomar, och hur kan vi systematiskt utvärdera de förändringar vi gör?
- Vad finns det för möjligheter och eventuella hinder för att hjälpa varandra att förbättra sin undervisning?

Före- och efteranalys

**Föreställningskartor
t.ex. på temat:**

*Vad kännetecknar
språkutvecklande
undervisning i
förskolan?*

Utvecklingsarbete

TID

Fortbildning/kollegialt lärande

**Nya
föreställningskartor på
samma tema**

*Skillnader mot tidigare
kartor?*

*Har kunskaps-
utvidgning skett?*

Tematisk innehållsanalys

Texten i föreställningskartorna sorteras i teman som träder fram i texten.

Organisation	Egenskaper	Arbetsätt	Övrigt
Ansvarsfördelning	Arbetsglädje	Coacha	Förändring
Arbetsbelastning	Autenticitet	Dialog	Kvalitet
Arbetsmiljö	Balans	Dokumentation	Prioritering
Delaktighet	Engagemang	Feedback	Samsyn
Delegera	Framåtsyftande	Kollegialt lärande	Skollagen
Forum	Humor	Leda	Utmaningar
Mål	Kompetens	Lots	Utveckling
Måluppfyllelse	Kunskap	Målbild	Värden
Nätverk	Lyhördhet	Reflektion	
Organisera	Mod	Samtal	
Process	Nyfikenhet	Samverkan	
Ramar	Närhet	SKA	
Struktur	Närvaro	Stöd	
Styrkedja	Prestigelöshet	Utbildning	
Stödfunktioner	Tillit	Verktyg	
Systematik	Tydlighet	Återkoppling	
Tid	Tålmod	Lärande	
Transparens	Vilja		
Verksamhetsutveckling	Våga		

Vilka är dina viktigaste lärdomar om betydelsen av, och förutsättningar för, rektors pedagogiska ledarskap i förskola och/eller skola?

Organisation
Tydlighet
Delaktighet
Tillit
Tid

Diskussionskarusell

Yttre ringen

Jinan

Stina

Malin

Anette

Anna-Karin

Annica

Inre ringen

Cecilia

Anton

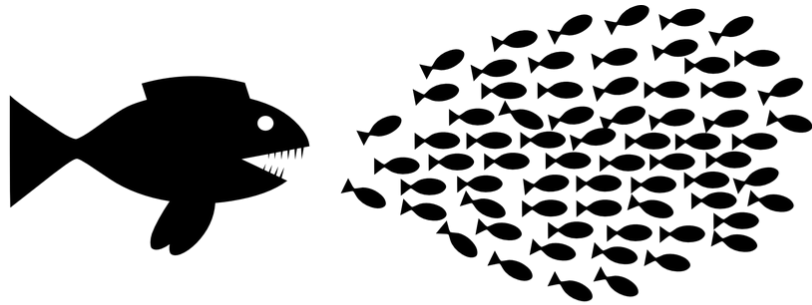
Lena

Linda

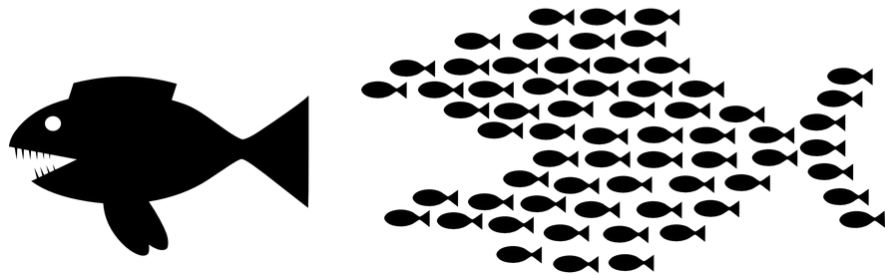
Mattias

Tove

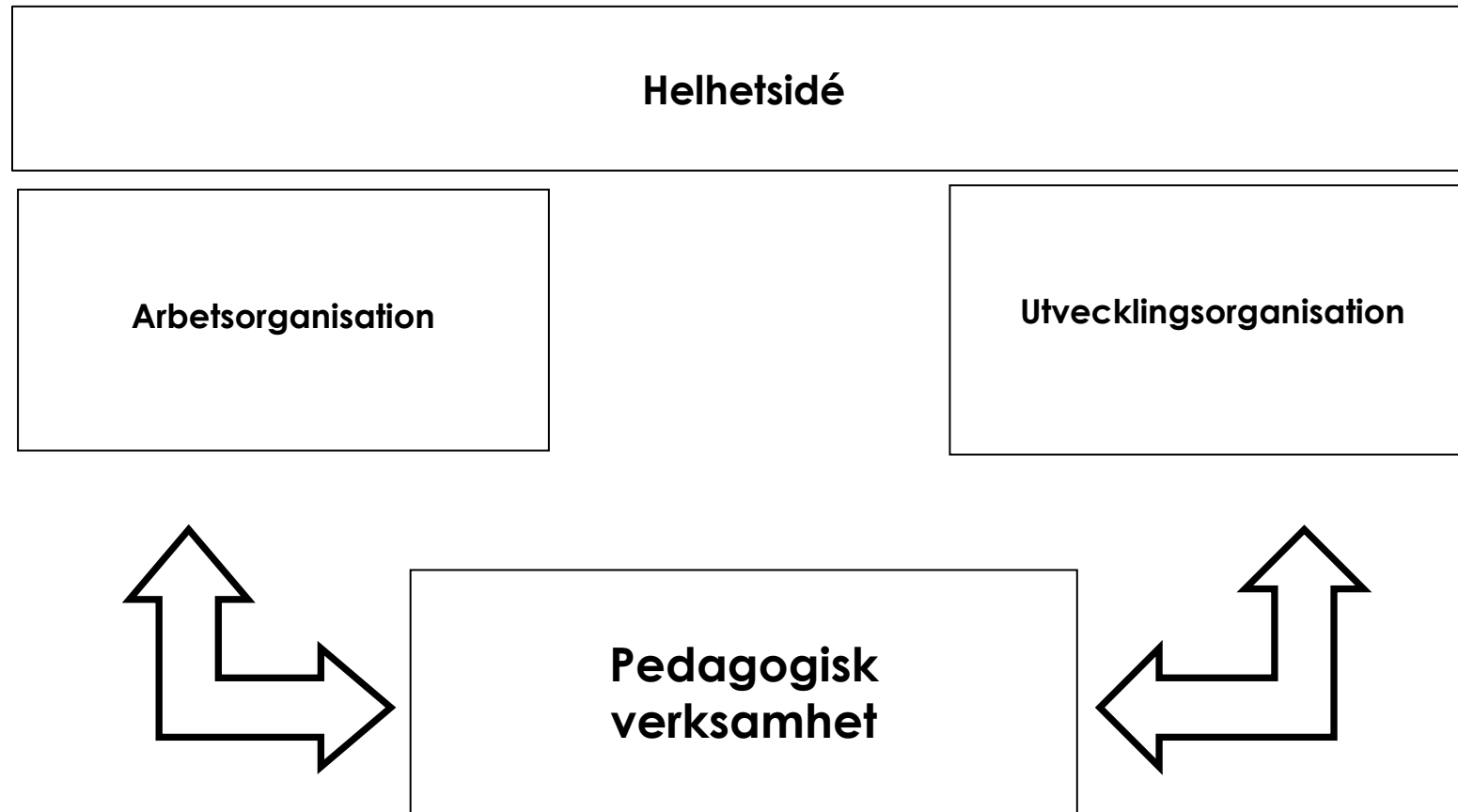

ORGANIZE!

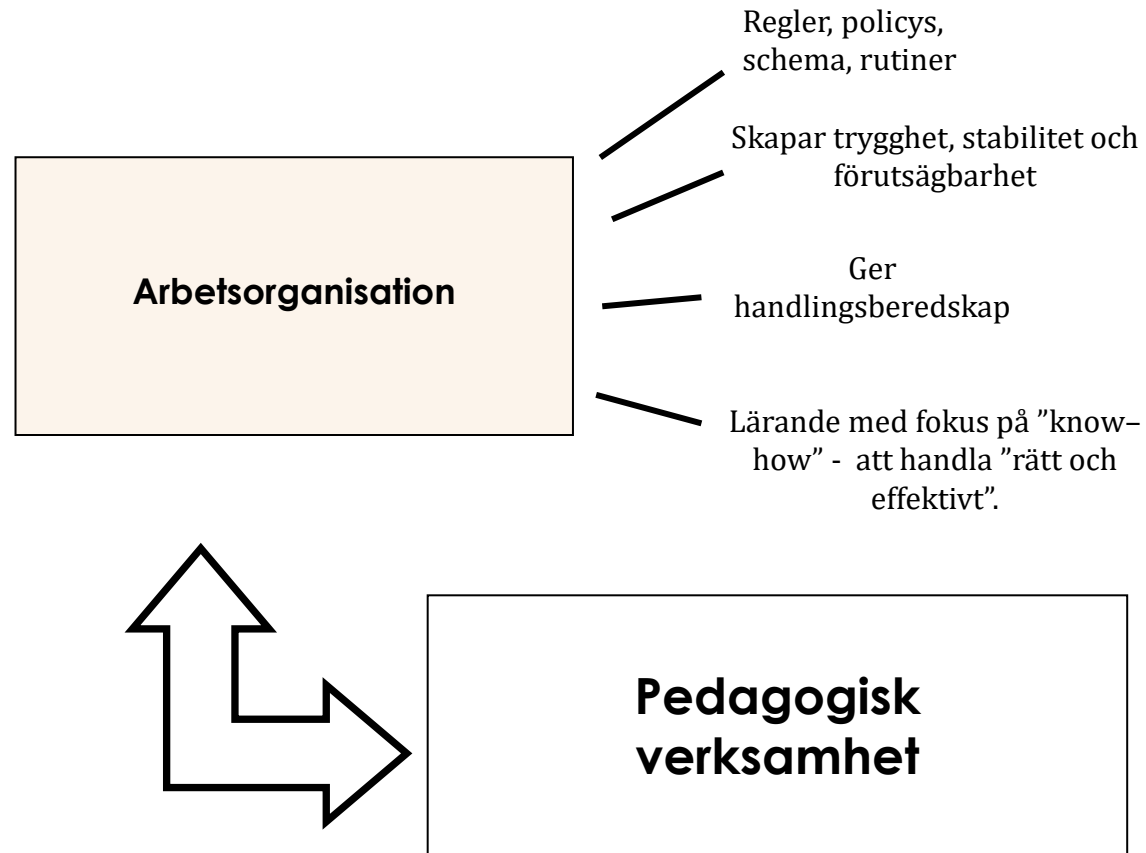

10 § Rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

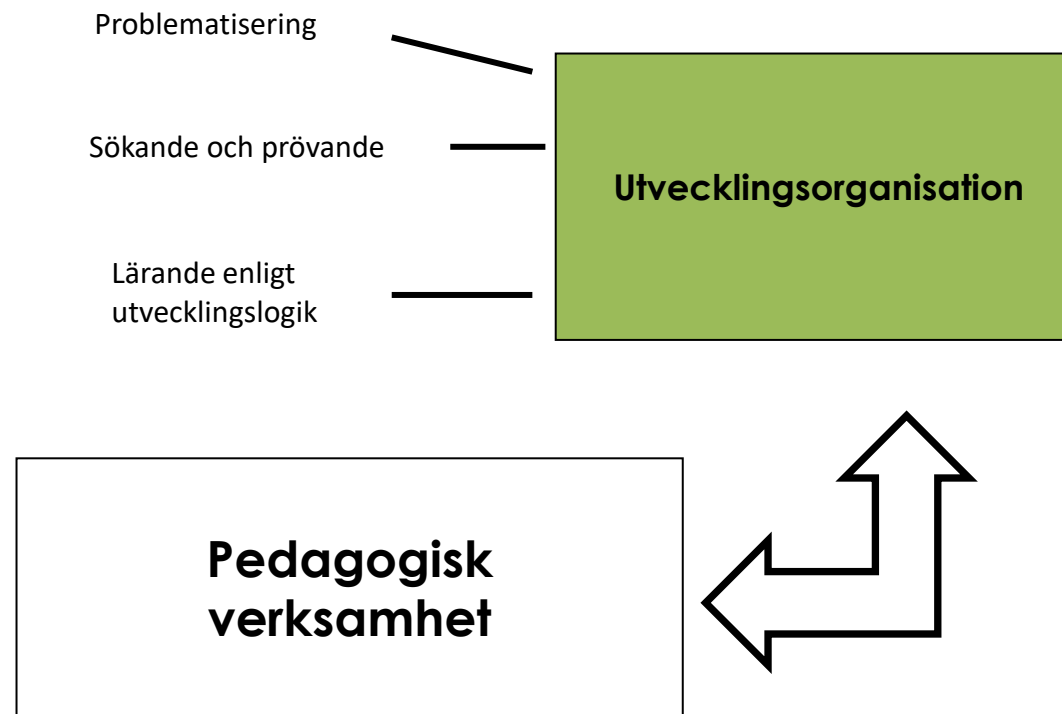
Arbetsorganisation – Utvecklingsorganisation

Arbetsorganisation

Utvecklingsorganisation

Arbetsorganisationen brukar "vinna" över utvecklingsorganisationen!

Driftsorganisation

Göra saker snabbt och rätt

Vardaglig
Förutsägbar
Effektiv

Utvecklingsorganisation

Förbättra förutsättningar och resultat

Nyskapande
Osäker
Kostsam

Helhetsidé

Vision (det verksamheten vill uppnå - framåsyftande)
Verksamhetsidé (det som kännetecknar verksamheten i syfte att nå visionen)

Behöver
harmonisera

Scherps betoning av helhetsidé

- är vägledande för utformning av arbetsorganisationsfaktorer som resurser, tidsanvändning, rutiner m.m.
- ligger till grund för prioriteringar av frågor att lära om i utvecklingsorganisationen
- skapar kontinuitet som möjliggör långsiktig planering och långsiktiga utvecklingsprocesser
- skapar mening, samhörighet och identitet

Två synsätt/perspektiv på kultur

- Kultur kan förstås som ett subjekt (något i sig självt), en kraft som påverkar och styr oss.
– Vi är präglade (fångade) av vår kultur!
(Statisk, essentialistisk syn)
- Kultur kan förstås en pågående aktivitet, en process som skapas och omskapas av människor och existerar i kommunikation mellan människor. – Vi kan alltså skapa ”goda” kulturer!
(Dynamisk, konstruktivistisk syn)

Bikupa: I vilken utsträckning formar kulturen i din organisation dig som ledare och i vilken utsträckning formas kulturen av dig och ditt ledarskap?

Uppgift till nästa träff

Ett aktuellt problem eller en svårighet i din arbetsvardag som är kopplat till något av det som trädde fram i föreställningskartorna:

Organisation, Tydlighet, Delaktighet, Tillit eller Tid

Förbered en kort presentation av problemet/svårigheten, cirka 5 minuter.

Försök att beskriva din egen upplevelse och omständigheterna kring svårigheten/problemet.

Vilka andra personer är inblandade? Vilka yrkesmässiga relationer har de till dig och till varandra?

Lästips! (litteratur som jag använt och kommer att använda i presentationer)

Organisation och tydlighet (slupmässig ordning)

Alvesson, M. & Sveningsson, S. (red.) (2019). *Organisationer, ledning och processer*. Studentlitteratur.

Jarl, M., Blossing, U. & Andersson, K. (2017). *Att organisera för skolframgång: strategier för en likvärdig skola*. Natur och Kultur.

Scherp, H-Å. (2013). *Lärandebaserad skolutveckling: lärglädjens förutsättningar, förverkligande och resultat*. Studentlitteratur.

Ringarp J. & Nihlfors, E (2022). *Styrning och ledning av svensk förskola och skola*, 3 uppl. Gleerup.

Nihlfors, E., Jervik Steen, L. & Johansson O., *Rektor i förskolan: en viktig länk i utbildningskedjan*. 2 uppl. Gleerup.

Höög, J. & Johansson, O. (2014). *Framgångsrika skolor - mer om struktur, kultur, ledarskap*. Studentlitteratur.

Bolman, L. G. & Deal, T. E. (2024). *Nya perspektiv på organisation och ledarskap*. 7:e uppl. Studentlitteratur

Delaktighet och tillit

Blom, T. (2022). *Tid för tillit. Kritiska ögonblick i rektorers vardagsarbete*. Karlstad University Studies 2022:17 [doktorsavhandling]

<https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1653929/FULLTEXT01.pdf>

Tid

SOU 2015:22 *Rektorn och styrkedjan*. <https://www.regeringen.se/contentassets/648eb1cdb67c400f865605f8d6f531ca/rektorn-och-styrkedjan-sou-201522/>

Svedberg, L., Nestor, B., Forssell, A., Brandt, L. & Jonsson, L-G. (2007). *Tid som resurs? Kartläggning och diskussion av gemensam tid i gymnasieskolan*.

HLS Förlag. <https://su.diva-portal.org/smash/get/diva2:179323/FULLTEXT01.pdf>